

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Academie voor Beeldende Kunst te HAMME

Hoofdstructuur	deeltijds kunstonderwijs
Pedagogisch geheel	50773-50765
Instellingsnummer	50773
Instelling	Gemeentelijke Academie voor Beeldende Kunst
Directeur	Wim SMET
Adres	Marktplaats 20 - 9220 HAMME
Telefoon	052-47.83.84
Fax	052-48.42.26
E-mail	academie@hamme.be
Website	www.academiehamme.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Hamme
Adres	Marktplaats 1 - 9220 HAMME
Dagen van het doorlichtingsbezoek	7-01-2014, 8-01-2014, 9-01-2014, 10-01-2014, 11-01-2014, 13-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	13-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	24-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde Quix
Teamleden	
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	Walter Missotten

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Beeldende kunst: beeldende vorming	9
3.1.1.2 Beeldende kunst: beeldhouwkunst	11
3.1.1.3 Beeldende kunst: keramiek	13
3.1.1.4 Beeldende kunst: tekenkunst	15
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?	17
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Onderwijsaanbod	19
4.3 Evaluatiepraktijk	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	24
6.1 Wat doet de academie goed?	24
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	24
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
 - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke academie voor Beeldende Kunst en de gemeentelijke academie voor Muziek, Woord en Dans functioneren sinds het schooljaar 2011-2012 als een pedagogisch geheel. Bijgevolg is de verslaggeving dezelfde voor beide academies voor de volgende onderdelen: de samenvatting, het kwaliteitsonderzoek en het algemeen beleid.

In het erkenningsonderzoek scoren heel wat vakken in de verschillende studierichtingen goed, maar er worden ook in alle studierichtingen tekorten vastgesteld.

In **de studierichting Beeldende Kunst** voldoet het vak beeldende vorming in de middelbare graad. Er worden vanuit de interessesfeer van de leerlingen verschillende opdrachten aangereikt. Er is een grote variatie in het gebruik van materiaal en technieken. In sommige gevallen is de leerlinggerichte leerbegeleiding een voorbeeld van goede praktijk. Onderzoek naar de beperkte leerlingeninstroom dringt zich echter op, want het leerlingenaantal blijft onder het Vlaamse gemiddelde. Het veelvuldig verhuizen van het atelier beeldhouwkunst werkt nefast op het leerlingenaantal. Zowel de uitrusting is problematisch als de infrastructuur. De resultaten getuigen van een grondige kennis van het metier. Er is veel aandacht voor het bijbrengen van verschillende technieken. De evaluatie en de leerbegeleiding staan in functie van het individuele creatieve leerproces van de leerling. In het atelier keramiek is een gestructureerde visie niet aanwezig waardoor er onvoldoende duidelijke geoperationaliseerde doelstellingen zijn. De resultaten zijn te beperkt en van een onvoldoende hoge kwaliteit. Bovendien kampt dit atelier met een te beperkte instroom wat vragen doet rijzen omtrent de leefbaarheid. Het atelier keramiek voldoet om bovenstaande redenen niet aan de erkenningsvoorwaarden. Het atelier tekenkunst wordt gunstig beoordeeld. Er is veel aandacht voor het verwerven van techniek vooral vanuit de klassieke studie. Dankzij een gerichte individuele begeleiding ontstaan behoorlijk kwalitatieve resultaten. De tekenkunst wordt echter te weinig beschouwd als een volwaardig, zelfstandig artistiek medium. In de hele studierichting is er onvoldoende aandacht voor veiligheid, gezondheid en milieu in de academie- en atelierpraktijk zowel bij leerkrachten als bij leerlingen.

In **de studierichting Muziek** realiseert het merendeel van de leerlingen de leerplandoelen in het vak algemene muziekcultuur (amc). Het vak wordt uitgesplitst in amc en amc voor jazz en lichte muziek (jalm). Vanuit een gestructureerd jaarplan zijn de leerlijnen uitgewerkt in een eigen syllabus. De uitrusting zou beter aangepast kunnen worden aan de noden van deze cursus. Voor het vak ensemble jalm wordt gezocht naar een zo optimaal mogelijke samenstelling van de groepen zodat er een goede interactieve verstandhouding tot stand kan komen. Dit heeft een positieve invloed op de realisatie van de leerplandoelstellingen. De cursus contrabas is in opbouw sinds een drietal jaar. Een goede planning en een uitgewerkt leerlingvolgsysteem bieden de leerlingen alle kansen om de doelstellingen te halen. Een gerichtere rekrutering kan ervoor zorgen dat deze cursus een volwaardige opleiding wordt binnen de strikersgroep. De in- en doorstroom in de cursus gitaar was onderwerp van het onderzoek. Hoewel veel leerlingen instromen, bereiken weinige de eindstreep. Een systematische planning en een repertoire aangepast aan het niveau van de leerling zorgen er wel voor dat leerlingen op een voldoende hoog niveau een eindattest behalen. Het succes van het vak orgel is een gevolg van de heroriëntering van deze cursus, zonder de basisdoelstellingen van het leerplan los te laten. Het klaviergericht denken, waarbij leerlingen in contact komen met verschillende klavieren, maakt deze cursus attractief. Op geen enkel moment wordt een toegeving gedaan op het leerplan waardoor de leerlingen de leerplandoelstellingen realiseren. De toegenomen instroom in de cursus slagwerk zorgt voor een sterkere positie van het vak dat hierdoor de laatste jaren aan een heropleving is. De leerplandoelen worden gerealiseerd via uitvoering van programma's die overeenstemmen met de vereisten van het gedifferentieerd instrumentarium. Er dient opgemerkt dat het slagwerklokaal te klein is waardoor er te weinig bewegingsruimte is en de akoestiek niet goed is. De cursus muziekgeschiedenis, die onder de naam Kunst&Co erg attractief blijkt te zijn, wil de oorspronkelijke inhoud van het vak verbreden met inhouden van de kunstgeschiedenis. Enige waakzaamheid om de oorspronkelijke leerplandoelstellingen aan te bieden, is gewenst. Echter, om het vak te kunnen volgen, moet men in het bezit zijn van het eindattest van middelbare graad Muziek of het verwachte niveau kunnen aantonen. Op dit moment wordt er onzorgvuldig met toelatingsperiodes

omgesprongen. Slagwerk jalm scoort onvoldoende. De cursus heeft te kampen met onvoldoende leerlingeninstroom- en doorstroom. Leerlingen haken te snel af zodat ze ongekwalificeerd uitstromen. Dit heeft ook impliciet gevolgen voor de samenstelling van de combo's. Tot slot voldoen de vakken basgitaar en elektrische gitaar aan de erkenningsvoorwaarden. Vanuit algemene en specifieke doelstellingen worden leerlingen technisch ondersteund. De groepsgerichte individuele begeleiding zorgt ervoor dat leerlingen een kwaliteitsvol repertoire kunnen spelen. Voor de hele jazzafdeling is een gestructureerde coördinatie nodig om als volwaardige optie naast de klassieke optie uitgebouwd te kunnen worden.

In **de studierichting Woord** stonden de vakken algemene verbale vorming (avv), repertoirestudie, toneel en voordracht in de focus. In algemene verbale vorming en toneel worden de leerplandoelen gerealiseerd. Het spel- en spreekplezier in de cursus avv spruiten voort uit een groot enthousiasme van alle participanten en brengen een aangename dynamiek in de les. De aandacht die aan de noden en de behoeften van iedere leerling geschonken wordt, creëert een veilig klasklimaat waarbij leerlingen zich op eigen tempo en met de nodige ondersteuning kunnen ontwikkelen. Ook in de toneelklassen worden de leerplandoelstellingen in de meeste klassen gerealiseerd. Het spelplezier, gekoppeld aan de andere doelstellingen uit het leerplan, is uitgewerkt in een doordachte leerlijn. Bij de volwassenen is de inhoud van de cursus een mix van voordracht en toneel. Hierover moet duidelijkheid komen zodat ook bij hen de leerplandoelstellingen voor het vak toneel kunnen bereikt worden. Voor het vak repertoirestudie stelt zich een soortgelijk probleem. Bij de volwassenen wordt tijdens de lessen repertoirestudie de inhoud van de cursus verbale vorming aangereikt. Dit strookt niet met de leerplandoelstellingen voor repertoirestudie. De gehele volwassenensectie dient herdacht te worden. Duidelijke verwachtingen omtrent inhoud en niveau moeten afgebakend worden teneinde de leerlingen een aangepast curriculum te kunnen aanbieden, waardoor dit vak een beperkt gunstig advies krijgt. Ook in de lessen voordracht worden de leerplandoelstellingen niet gerealiseerd. Er worden lesinhouden aangeboden die tot aanverwante cursussen behoren zoals literaire creatie en toneel. Er is te weinig aandacht voor een degelijk en divers repertoire en de examens beantwoorden niet steeds aan de evaluatievereisten uit het leerplan. Voor de gehele SR Woord kan er zorgvuldiger en nauwkeuriger omgesprongen met examens, juriesamenstellingen en de regelgeving.

De studierichting Dans blijkt na een schitterende start in 2002 in de problemen te geraken wat het leerlingenaantal betreft. Een duidelijke profilering naar buiten toe dringt zich op. In de vakken dansinitiatie en artistieke training is heel wat dansplezier aanwezig. Leerlingen krijgen zeer veel kansen om een eigen bewegingstaal te ontwikkelen, te experimenteren en te exploreren en dit van jongs af. In de vakken algemene artistieke bewegingsleer en klassieke dans wordt een jaarplanning opgemaakt, die helaas niet altijd overeen komt met de reële beginsituatie van de leerling. Bovendien blijkt het behaalde niveau op het einde van de lagere graad en in klassieke dans onvoldoende in vergelijking met de verwachtingen van het leerplan. De dansinfrastructuur ligt buiten de academie, zonder enige referentie naar de academie. Deze infrastructuur beantwoordt onvoldoende aan de vooropgestelde normen.

De academie faalt in het systematisch opsporen en beheersen van tekorten op het vlak van BVH. Bovendien worden er nog verschillende ernstige tekorten vastgesteld op het vlak van elektrische keuringen, brandveiligheid en het omgaan met gevaarlijke stoffen (specifiek voor de studierichting Beeldende Kunst). Ten gevolge hiervan wordt een ongunstig advies gegeven voor de erkenningsvoorwaarde BVH.

Voor **het kwaliteitsonderzoek** plaatste de inspectie drie processen in de focus: deskundigheidsbevordering, onderwijsaanbod en evaluatie. Ook al hebben de academies een gezamenlijk artistiek pedagogisch project, voorlopig ontbreekt voor elk van de processen een strategisch plan gebaseerd op dit project. Deskundigheidsbevordering leeft nog niet als een wezenlijk onderdeel van het leraarschap. De expertise-uitwisseling en behoefteanalyse omtrent nascholing staan nog in de kinderschoenen. Dit legt een hypotheek op de verdere ontwikkeling in professionalisering. De academies willen het onderwijsaanbod uitbreiden zonder echter rekening te houden met de relevantie en haalbaarheid van een aantal cursussen. De tijdelijke projecten sluiten mooi aan op de cross-over gedachte maar een kwaliteitsvolle opvolging en een implementatie van de vernieuwingen in de hele academie ontbreken. De evaluatie is in volle ontwikkeling. Helaas ontbreekt hier een duidelijke visie die sturing kan geven aan het lerarenkorps en zo de kans op slagen kan verhogen. Voorlopig zijn er geen criteria vastgelegd om een beoordeling te geven. De doeltreffendheid van de evaluatie wordt dan ook in vraag gesteld.

De beide directies, bijgestaan door twee coördinatoren in het Pedagogisch College, staan in voor het **algemeen beleid**. Alle beslissingen en verantwoordelijkheden liggen in hun handen. Voorlopig is er geen transparant communicatiebeleid dat voor een open en democratische besluitvorming zorgt. Het nieuwe artistiek pedagogisch project biedt heel wat uitdagingen. Het uitschrijven van een gefaseerd schoolwerkplan met standpunten, werkwijzen, afspraken en te realiseren doelen binnen een bepaalde termijn zou de academiewerking en het realiseren van de visie kunnen versterken. Tot slot mist de academie elke vorm van interne kwaliteitsbewaking. De noodzakelijke reflectie om te kunnen groeien is nog geen vanzelfsprekendheid en nog niet ingebouwd in het beleid. De beide academies staan voor zeer grote uitdagingen, zeker nu de gemeente voor een nieuwbouw geopteerd heeft. De inspectie ziet zich verplicht om een advies gunstig beperkt in de tijd te geven. De opvolging van de verschillende tekorten, in dit verslag geformuleerd, kunnen een stimulans zijn om meer systematisch een strategisch beleid te voeren in beide academies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Beeldende kunst

beeldende vorming, beeldhouwkunst, keramiek, tekenkunst

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Beeldende kunst: beeldende vorming

Voldoet

In de ateliers van de middelbare graad worden de leerplandoelen gerealiseerd, zowel op vlak van waarneming, vormstudie als kleurstudie. Er is over het algemeen een goede individueel gerichte leerbegeleiding.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De middelbare graad maakt iets meer dan 10% uit van het totale aantal leerlingen in de academie. Dat is beduidend onder het landelijk gemiddelde. Vooral in de wijkafdelingen is er een kleinere populatie. Oorzaken voor dit laag leerlingenaantal is nog niet systematisch onderzocht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Er wordt gewerkt met een rijke variatie aan materialen en werkvormen. De leerlingen leren technische vaardigheden, ze verkennen verschillende soorten dragers en leren variëren in formaten.

De waarneming krijgt veel aandacht. De leerlingen ontwikkelen een behoorlijke tekenvaardigheid en krijgen de basisprincipes aangereikt van compositie, perspectief, vormweergave. Bij de kleurstudie ontwikkelen de leerlingen een behoorlijke vaardigheid in kleurmenging, kleurexpressie, verftoets en picturale opbouw. De vormstudie is gevarieerd en legt klemtonen op constructie, ruimtelijkheid, vormcontrast, materie en textuur. De drie onderdelen van het leerplan worden geïntegreerd aangeboden. De eindresultaten tonen voldoende differentiatie.

De lesopdrachten zijn voldoende uitdagend en technisch onderbouwd. De beeldende leerdoelstellingen komen voldoende aan bod, maar zouden nog doelgerichter kunnen worden aangereikt.

De leerkrachten beschikken over een jaarplan dat eerder is gebaseerd op een opsomming van afzonderlijke lesopdrachten, dan op het formuleren van een duidelijke leerlijn met concrete leerplandoelstellingen. Het opstellen van een jaarplan is een zeer recent gebeuren, dat nog onvoldoende ondersteund wordt door een gestructureerd overdenken van de leerstof in functie van het aanreiken van de leerdoelen. Het leerproces is te weinig gebaseerd op duidelijk omschreven en haalbare beeldende leerdoelstellingen (naast de evident technische). Er is minder aandacht voor het aspect veiligheid bij het omgaan met machines (vb. lintzaag).

Onderwijsorganisatie

Groeperingsvorm

Onderwijstijd

De onderwijstijd wordt efficiënt gebruikt. Bij een klaswissel gaat er echter veel tijd verloren tussen twee lessen (Zilverberk).

De leerlingen van 12 tot 18 jaar zitten samen in de klas. Er wordt rekening gehouden met hun verschil in leeftijd, kennis, vaardigheid, ervaring en ontwikkeling.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De school is bezig met vervanging van verouderd materieel. De academie stelt een ruim aantal basismaterialen ter beschikking aan de studenten.

De aankoop van grondstoffen, materialen of uitrusting gebeurt op beleidsniveau en is weinig transparant. Hierbij wordt onvoldoende beroep gedaan op de expertise van de vakleerkrachten.

De leerkrachten brengen zelf ook leermiddelen mee van thuis en doen voornamelijk beroep op eigen documentatiemateriaal en kunstboeken om hun lessen te ondersteunen. Er zijn geen duidelijke afspraken gemaakt aangaande het gebruik van eigen materiaal. Documentatiemateriaal en boeken zijn leermiddelen en valt bij gevolg onder de verantwoordelijkheid van het beleid. Het aankoopbeleid is weinig transparant.

In de lesplaatsen Zilverberk en Kapellestraat zijn geen ICT-voorzieningen, in lesplaats Moerzeke is een internetverbinding.

In het lokaal in lesplaats Zilverberk is nood aan bijkomende hoge rekken voor stockage van gebruiksmaterialen en kunstwerken van de studenten.

In het hoofdgebouw zijn twee keramiekovens beschikbaar voor het bakken van de kleiwerken. De kleiwerken worden niet altijd gebakken waardoor ze in uiterst kwetsbare vorm aan de leerlingen mee gegeven worden.

Infrastructuur

Het lokaal in lesplaats Zilverberk is een verouderd lokaal dat gedeeltelijk werd gerenoveerd. Op sommige plaatsen is echter nog schimmelvorming op de muren en ruikt het muf. Het verwarmingssysteem is verouderd en potentieel gevaarlijk (brandwonden), omwille van de grote hitte van de metalen elementen.

Het lokaal in lesplaats Kapellestraat is te klein voor een grote klasgroep. Dit is een tijdelijke situatie in afwachting van de nieuwbouw.

Zowel de grootte van de werkruimte als de mogelijkheden om op te bergen zijn belangrijke factoren voor de leerplanrealisatie.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Tijdens het lesverloop worden de studenten regelmatig geëvalueerd op basis van de bereikte (deel)resultaten. Er is aandacht voor individuele evaluatie, groepsevaluatie en zelfevaluatie, zowel van de leerling als de leerkracht. De bijsturing gebeurt probleemoplossend.

De evaluatiefiches vermelden voor alle graden dezelfde criteria. Er zijn geen optiespecifieke en graadspecifieke criteria opgenomen. De criteria sporen te weinig met de leerplannen en zijn onvoldoende objectiveerbaar. Voorlopig zijn de evaluatiefiches niet opgesteld in functie van de vormelijke en inhoudelijke leerplandoelen.

De juryleden van de hogere graad beoordelen ook de werken van de eindejaarsstudenten middelbare graad. De jury geeft daarna feedback aan de leerkrachten.

Rapporteringspraktijk

De resultaten van de evaluatie worden mondeling meegedeeld aan de studenten. Recent werd beslist dat de evaluatie ook met punten moet worden uitgedrukt. Dit is een beleidskeuze die niet door alle leerkrachten als positief wordt ervaren.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De leerbegeleiding vertrekt vanuit de interessesfeer van de jongeren. Door te werken met haalbare tussenstappen vergroot het zelfvertrouwen van de leerlingen en worden zij aangemoedigd om het leerproces te laten uitmonden in een geslaagd eindproduct.

De leerstof is aangepast aan het niveau en de mogelijkheden van de leerlingen. Er worden didactische hulpmiddelen gebruikt en voorbeelden getoond uit de brede kunst- en cultuurgeschiedenis.

In één atelier verloopt de leerbegeleiding bijzonder leerlinggericht. De meer mature leerlingen mogen vertrekken van zelfgekozen creatieve thema's en worden telkens met veel aandacht individueel begeleid in hun artistiek-inhoudelijk en vormtechnisch groeiproces. Dit is een voorbeeld van goede praktijk.

Er is aandacht voor de ontwikkeling van attitudes inzake vormgeven van eigen ideeën, vertrouwen op eigen mogelijkheden, zin voor zelfstandige uitvoering en zin voor afwerking.

Sociale en emotionele begeleiding
Klasklimaat
Sociale vaardigheden

Het welbevinden van de leerlingen is groot. Er heerst een aangename klassfeer en de leerlingen genieten zichtbaar van het creatieve proces. Er wordt een stimulerende leeromgeving gecreëerd via een artistiek aantrekkelijke klasaankleding met geslaagde eindproducten.

Door een artistiek project op te zetten rond één thema "Lijn" wordt de samenwerking bevorderd tussen zowel de leerlingen als de leerkrachten onderling. Hierbij wordt groepsgericht gedacht en ruimte gecreëerd om eigen ideeën, inspiratie en creativiteit binnen een samenhangend geheel te realiseren.

Deskundigheidsbevordering
Verspreiding van expertise
Nascholingen

De leerkrachten beeldende vorming doen bij gelegenheid op eigen initiatief beroep op de expertise van collega's voor het aanleren van nieuwe technische vaardigheden.

In het verleden was er spontaan vakoverleg. Dit werd stopgezet en vervangen door formeel vakoverleg op teamniveau, georganiseerd door de academie. Expertise-uitwisseling op het vlak van kennisoverdracht, inzichten en ervaringen is nog geen vast agendapunt in dit vakoverleg.

De nascholing vertrekt voornamelijk vanuit de voorkeur van de leerkracht.

Voorlopig is er nog geen overzicht van de vormingsnoden van het lerarenteam.

3.1.1.2 Beeldende kunst: beeldhouwkunst

Voldoet

In de optie beeldhouwkunst worden de leerplandoelen gerealiseerd. De samenhang tussen inhoud en vorm, materiaal en techniek staat steeds centraal. Dit gebeurt via een uitgesproken analytisch en technisch sterk onderbouwde aanpak.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De leerlingencijfers zitten na een fikse daling enkele jaren geleden terug in een stijgende lijn. Er zijn momenteel een 14-tal studenten.

Het atelier is de afgelopen jaren drie keer moeten verhuizen. Dit heeft gezorgd voor heel wat ongemak en een afhaken van leerlingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Er wordt niet zozeer vertrokken vanuit het leerplan, maar vanuit een grondige kennis van het metier. De oefeningen bestrijken het brede veld van het sculpturale vormgeven. De studenten werken met verschillende materialen en technieken. Zij verwerven vaardigheden van opbouwen. Zij leren ruimtelijk werken, onderzoeken vorm en volume en maken kennis met diverse begrippen. Naast de gebruikelijke studiematerialen (klei, plaaster) is er ook ruimte om te werken met minder voor de hand liggende materialen (kunststoffen, assemblages). Ook de studie van het mouleren en afgieten komt aanbod. In een geïmproviseerde werkplaats kan worden gekapt. Hier leren de studenten de verschillende stadia van het kappen en verwerven zij inzicht in het afpellen van lagen en het creëren van volumes. Er wordt afwisselend beroep gedaan op waarneming (de natuur) en op het verkennen van de vormenrijkdom in de dagelijkse omgeving en op verbeelding en eigen creativiteit. De studenten hanteren een persoonlijke werkmap met eigen documentatie, maken ontwerpschetsen en voorstudies. De doelen zijn duidelijk resultaatgericht en de resultaten zijn kwalitatief goed. De integratie van de kunstgeschiedenis krijgt een belangrijke plaats in de opleiding. Beginnende studenten krijgen een grondige opleiding in ruimtelijk inzicht en beeldhouwkundige technieken. Meer gevorderden worden via specifieke en geïndividualiseerde oefeningen tot eigen projecten geleid. Omwille van de gezondheidsproblematiek worden schadelijke stoffen momenteel zoveel mogelijk geweerd uit het atelier. Er is nog te weinig aandacht voor een goede attitude inzake veiligheid, vooral naar de omgang met machines toe.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvorm</i>	Beeldhouwkunst wordt gegeven op drie korte lesmomenten in de week. Het aanvangsuur om 17u30 is te vroeg om studenten met een reguliere arbeidstijd toe te laten op tijd aanwezig te zijn in het atelier.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er is voldoende uitrusting aanwezig, maar er is weinig transparantie over de eigendom ervan. Verschillende machines zijn niet aangekocht door de academie, maar worden meegebracht door de leerkracht of studenten. Ook documentatie en andere leermiddelen brengt de leerkracht mee. Recent werd een veiligheidskast voorzien voor de stockage van gevaarlijke producten. Op het moment van de doorlichting ontbreekt een volledige inventaris van alle producten. Er is geen afzuiging voor schadelijke gassen of stoffen. Er zijn geen waarschuwingspictogrammen aangaande veiligheid, gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, ... Heel recent werden enkele veiligheidsinstructiekaarten opgesteld.
Infrastructuur	Het atelier is ondergebracht in een oud gebouw. Dit is een tijdelijke situatie in afwachting van een nieuwbouw. De ruimte voldoet voor het huidige aantal studenten. Er zijn geen gecompartmenteerde ruimtes voor de verschillende technieken, wat naar brandveiligheid en naar gezondheid van de studenten niet te verantwoorden is. Enkel het steenkappen gebeurt onder een soort afdak tussen twee gebouwen. Hier is echter geen verwarming.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De studenten worden permanent mondeling geëvalueerd op basis van de bereikte (deel)resultaten. Er is aandacht voor individuele evaluatie en zelfevaluatie, zowel van de leerling als de leerkracht. De bijsturing gebeurt via gerichte probleemoplossing. De evaluatiefiche vermeldt geen optiespecifieke criteria en geen onderbouwde olijsting van de gedifferentieerde leerdoelen voor het specifiek artistiek atelier beeldhouwkunst. De leerkracht hanteert eigen evaluatiecriteria en geeft feedback op basis van positieve punten en aandachtspunten. Voor de eindejaarsstudenten is een externe jury voorzien. De resultaten van de evaluatie worden mondeling toegelicht aan de studenten
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is een grote differentiatie in aanpak en opvolging van de leerlingen. Alle studenten worden volgens het individuele niveau begeleid en met veel zorg stapsgewijs op weg geholpen naar zelfstandig leren werken en naar ontwikkeling van een persoonlijke stijl. Er is doelgerichte ondersteuning bij de zoektocht naar eigen thema's en elke student kan rekenen op de nodige hulp bij de persoonlijke uitwerking van een onderwerp. De sterk op techniek en vormanalyse gerichte aanpak verhindert niet dat ook leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich in dit atelier volledig kunnen ontplooien.
Sociale en emotionele begeleiding <i>Klasklimaat</i> <i>Sociale vaardigheden</i>	Het welbevinden van de leerlingen is groot. Er heerst een aangename werksfeer in het atelier en er is heel veel wederzijds vertrouwen en waardering aanwezig. De leerlingen gaan volledig op in hun persoonlijke artistieke zoektocht.
Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Verspreiding van expertise</i>	Via nascholing in nieuwe technieken en vaardigheden en via de ontwikkeling van een persoonlijk artistiek oeuvre wordt de deskundigheid op hoog niveau gehouden.

3.1.1.3 Beeldende kunst: keramiek

Voldoet niet

In de optie keramiek zijn er onvoldoende duidelijke geoperationaliseerde doelen. Er is geen afstemming van het jaarplan op het leerplan. De verbanden tussen de opdrachten en de beoogde doelstellingen zijn niet helder, waardoor de leerwinst laag ligt. Er zijn geen overzichtelijke en resultaatgerichte leerdoelen met uitgewerkte leerlijnen geformuleerd. De leerbegeleiding is onvoldoende. De uitrusting en het veiligheidsbeleid in dit atelier zijn onaanvaardbaar.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het atelier keramiek werd in 2002 opgericht. Na een aanvankelijk goede start daalt het leerlingenaantal systematisch sinds 2005. Volgens de academie is dit te wijten aan het aantal tijdelijke vervangingen die de continuïteit van de opleiding niet ten goede zijn gekomen. Bovendien is er een groot aanbod van keramiekopleidingen in de onmiddellijke omgeving, o.a. in de academies van de buurgemeentes Sint-Niklaas, Waasmunster, Temse en Dendermonde. Er zijn dit schooljaar nog maar 9 studenten in het atelier, te weinig voor het genereren van de ingerichte lesuren. Deze situatie kan op termijn wegen op de gelijke taakbelasting van de leerkrachten in de hogere graad.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het aanleren van het draaiwerk en de overige creatie van gebruikskeramiek blijft beperkt tot de basis. De sculpturale keramiek is weinig uitdagend, persoonlijk of monumentaal. Er wordt onvoldoende gestreefd naar een oorspronkelijke individuele beeldtaal. Er is te weinig aandacht voor vormschoonheid, expressie, ruimtelijkheid, verbeelding, een eigen plastische visie, m.a.w. het ontwikkelen van een eigen keramisch oeuvre op basis van eigen leefwereld en op basis van verworven artistieke inzichten. De gekozen opdrachten zijn vaak stereotiep. Kunsthistorische inhouden worden slechts in beperkte mate aangereikt. Via een presentatie met repetitieve elementen wordt het werk opgetild tot een sterker visueel geheel, maar dit houdt geen enkele vormelijke meerwaarde in voor de keramische objecten zelf (gietwerk, waterlelies, ...). De persoonlijke vormgeving is vaak te beperkt aanwezig. De gestileerde stadsilhouetten in kleislib (in repetitieve groepspresentatie) tonen geen persoonlijke vormgeving, ook niet binnen het tweedimensionale vlak, en zijn niet gedifferentieerd. Dit is inspiratieloos opdrachtwerk en draagt niet bij tot de ontwikkeling van persoonlijk artistiek werk. Het creatief ontwerp op basis van waarneming of van het eigen beeldarchief komt onvoldoende aan bod. Onderzoek en experiment worden niet op een gerichte manier toegepast. De verplichte leerdoelen inzake aanleren van attitude betreffende veiligheid, gezondheid en milieu worden niet aangereikt aan de studenten. Er is evenmin een atelierreglement, terwijl een goed voorbeeld hiervan zelfs opgenomen staat in het leerplan. Er wordt op onverantwoorde wijze omgegaan met de gevaarlijke stoffen in het atelier. Recent werden een aantal eerste documenten aangaande veiligheid en gezondheid opgemaakt, maar dit is voorlopig nog een papieren actie vanuit beleidsniveau, die zich niet vertaalt in een weloverwogen atelierpraktijk.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er is momenteel onvoldoende veilige uitrusting aanwezig. Er wordt nog steeds - onafgebroken sinds 2002 - gewerkt met een spuitcabine voor glazuren zonder enig afzuigstelsel, opvang of afvoer voor giftige stofdeeltjes. In de begroting voor 2014 is een bedrag opgenomen voor de aanschaf van een spuitcabine met watergordijn. Soms worden residuen van schadelijke stoffen uit de verzinkbak terug gemengd met de klei voor creatieve effecten. Er is geen duidelijkheid wat gebeurt bij het behandelen, schuren of bakken van deze werkstukken. De studenten dienen eigen persoonlijke beschermingsmiddelen mee te brengen. Er is geen toezicht op het gebruik hiervan. Het afvalbeleid van chemische stoffen is niet transparant (milieuzorg). Recent werd een veiligheidskast in gebruik genomen voor de stockage van schadelijke stoffen. De inventarisatie van deze stoffen is nog niet voltooid. Er zijn twee keramiekovens aanwezig, waarin ook de kleiwerken van de leerlingen van de lagere en middelbare graad kunnen worden gebakken.
Infrastructuur	Het atelier is voldoende ruim en behoorlijk uitgerust voor het beperkte aantal studenten. Er is een chemielokaal ingericht voor omgang met de gevaarlijkste producten.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evolutie van het werkproces wordt met de studenten besproken. Er is aandacht voor individuele evaluatie betreffende de werkstukken, maar deze vertrekt vaak onvoldoende vanuit de concrete leerplandoelstellingen. De evaluatiefiches vermelden voor alle graden dezelfde criteria. Er zijn geen optiespecifieke en graadspecifieke criteria opgenomen. De criteria in de huidige evaluatiefiches sporen onvoldoende met het leerplan en zijn onvoldoende objectiveerbaar. Zelfreflectie rond de eigen werkwijze wordt te weinig gestimuleerd bij de cursisten. Zoals in de andere ateliers wordt de beoordeling van de eindwerken door de externe juryleden mondeling meegedeeld aan de studenten.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Een gestructureerde leerbegeleiding ontbreekt. De begeleiding blijft vaak beperkt tot ad hoc adviezen en voldoet niet. Wanneer de leerling mag vertrekken vanuit eigen opdrachtkeuzes, volgt er weinig concrete input om deze individuele thema's vormelijk uit te puren of artistiek-inhoudelijk uit te diepen. Een enkele leerling verricht interessant artistiek zoekwerk, maar eerder vanuit eigen competenties en interesses dan vanuit gerichte sturing of ondersteuning. Er is te weinig aandacht voor een geïndividualiseerde leerbegeleiding waarin enerzijds de afgebakende doelen in een duidelijke leerlijn en anderzijds de stimuli voor het ontwikkelen van een persoonlijke vormgeving en technische groei te weinig aan bod komen.
Sociale en emotionele begeleiding <i>Klasklimaat</i> <i>Sociale vaardigheden</i>	De leerlingen zijn tevreden. Zij mogen vaak hun zin doen en genieten van de creatieve handeling.
Deskundigheidsbevordering <i>Verspreiding van expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De nascholing vertrekt vanuit de voorkeur of interesse van de leerkracht. De gevolgde nascholing was gericht op het verwerven van technieken, o.a. draaien en druktechniek in functie van de klaspraktijk. Er is geen transparantie betreffende de implementatie van de verworven kennis of de verspreiding van de expertise.

3.1.1.4 Beeldende kunst: tekenkunst

Voldoet

In de optie tekenkunst worden de meeste leerplandoelen gerealiseerd. Er gaat veel aandacht naar waarneming en tekenvaardigheid. Er zijn behoorlijke kwalitatieve resultaten, vooral naar de klassieke studie.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Na een eerdere terugval is er dit schooljaar terug een aanwinst van studenten. Er is één atelier met 18 leerlingen. Vanuit tekenkunst is doorstroom naar de andere ateliers mogelijk. Er is een wisselwerking met het atelier schilderkunst.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De studenten tekenen met uiteenlopende grafische materialen en tekentechnieken op verschillende dragers. Alle formaten komen aan bod, van klein tot levensgroot. Hierbij wordt verwezen en gestudeerd naar voorbeelden uit de kunstgeschiedenis. De klemtoon ligt vooral op de studie van stillevens en portret. De leerdoelen zijn resultaatgericht. De studenten leren verhoudingen zien, meten, perspectief tekenen, contourtekenen, blindtekenen, ... Er is veel aandacht voor de grafische benadering van het onderwerp. Het bestuderen van meer abstracte vormelementen betreffende verhouding, grootte, schuinite, richting, evenwicht, dynamiek, diepte komt slechts zijdelings aan bod. Er is minder aandacht voor de ontwikkeling van een originele inhoud via eigentijdse onderwerpkeuze, het onderzoeken en uitwerken van persoonlijke thema's en het nastreven van een authentieke stijl. Het experiment als studie van persoonlijke vormelijke en beeldende mogelijkheden en de tekening als creatie met een eigen artistieke inhoud krijgen onvoldoende aandacht. De tekenkunst wordt soms nog te weinig beschouwd als een volwaardig en zelfstandig hedendaags artistiek medium.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het atelier is voorzien van voldoende degelijke tekentafels en schildersezels voor rechtstaand en zittend werken. Leerkrachten brengen eigen boeken en laptop mee als didactisch materiaal. De academie speelt in haar aankoopbeleid onvoldoende in op de noden van het atelier.
Infrastructuur	Het atelier is eerder beperkt van ruimte. Het bestaat uit een aantal aaneengesloten 'kamers'. Een grote open werkruimte zou beter aansluiten bij de noden van een degelijke atelierwerking.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Tijdens het lesverloop worden de studenten regelmatig geëvalueerd op basis van de vooropgestelde leerdoelen. Er is voornamelijk aandacht voor een individuele ad hoc evaluatie. De student noteert zelf de opmerkingen van de mondelinge evaluaties. De evaluatiefiche van de academie vermeldt geen optiespecifieke criteria en dient aangepast te worden met een onderbouwde oplijsting van de gedifferentieerde leerdoelen voor het specifiek artistiek atelier tekenkunst. Het gebruik van de evaluatiefiche is nog niet in de atelierpraktijk geïntegreerd.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerbegeleiding is zeer individueel gericht en gebeurt stapsgewijs. Iedere leerling wordt intensief begeleid in de ontwikkeling van zijn tekenvaardigheid en in zijn grafische groei. Hiervan worden nota's bijgehouden. Groepsopdrachten worden enkel gegeven aan beginnende studenten. Er is minder aandacht voor een persoonlijke artistiek inhoudelijke leerbegeleiding die gelinkt is aan het hedendaagse kunstgebeuren.
Sociale en emotionele begeleiding <i>Klimaat</i> <i>Sociale vaardigheden</i>	Het welbevinden van de leerlingen is groot. Er is een goede werksfeer en de leerlingen waarderen de persoonlijke aandacht en ondersteuning waarop ze kunnen rekenen tijdens hun creatief proces.
Deskundigheidsbevordering <i>Verspreiding van expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Via actieve kunstbeoefening en de opbouw van een persoonlijk oeuvre worden de beeldende en technische vaardigheden van de leerkracht op hoog niveau gehouden. Navorming inzake praktijktoepassing van meer actuele artistieke inhouden zou de deskundigheid kunnen bevorderen.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?

De academie faalt in het systematisch opsporen en beheersen van tekorten op het vlak van BVH. Haar werkwijze is heel onregelmatig. De deskundige ondersteuning van de interne en externe dienst bereikt niet elke vestiging waar de academie gebruik van maakt voor haar activiteiten. De samenwerking tussen de externe en de interne preventiedienst leiden onvoldoende tot een verbetering van de tekorten. De academie onderkent onvoldoende de tekorten waaraan ze moet werken, mist de waakzaamheid die nodig is om ongunstige veranderingen in haar omgeving op te merken en ze beschikt daardoor niet over de vereiste informatie om planmatig en doelgericht tekorten weg te werken. Het verklaart waarom plannen zoals het GPP, JAP onvoldoende inspelen op tekorten die specifiek zijn voor de academie en waarom bepaalde tekorten blijven aanslepen. De uitwerking van het plan is onrealistisch. Voor meerdere verbeteracties is er onduidelijkheid over het vereiste budget om ze uit te voeren en dit veroorzaakt in combinatie met een opvallend uitstelgedrag onzekerheid over de effectieve beheersing van alle vastgestelde tekorten. We missen in de planning bovendien aandacht voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie minimaal verbeteren en/of aantonen dat men proactief handelt. Een cultuur waarbij elkeen op zijn niveau verantwoordelijkheid neemt, ontbreekt. Dat laat zich in belangrijke mate voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en het zorgt voor enkele onaanvaardbare situaties in verschillende vestigingsplaatsen.

Uit de resultaten van beschikbare controles van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Het betreft veiligheid (o.a. brandpreventieverslagen, keuringen van elektrische installaties, stockering van gevaarlijke producten, ...), gebruikerscomfort en functionaliteit, enz. De verslagen en adviezen vermelden eveneens tekorten op het vlak van gezondheid.

Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting amper opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien en we zien amper initiatief om in afwachting van een oplossing ten gronde via organisatorische maatregelen iets te ondernemen om de situatie te verbeteren. Daardoor viel het de onderwijsinspectie tijdens het bezoek ter plaatse op dat meerdere locaties tekorten vertonen op het vlak van veiligheid, gebruikerscomfort en functionaliteit, onderhoud, milieu, sanitair, De vaststellingen in beschikbare documenten van deskundigen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De academie, krijgt een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de falende systematiek waarmee de academie tekorten opspoort, de gebrekkige beheersing van vastgestelde tekorten en de feitelijke situatie op vlak van BVH, wekt het beleidsvoerend vermogen in de academie weinig vertrouwen. Een nauwgezette opvolging van de verbetering BVH is nodig en dat vereist deskundige analyse en advies en ondersteuning door het schoolbestuur.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De directies zijn twee jaar geleden gaan nadenken over het aspect nascholing binnen de kunstacademie. Tot op dat ogenblik was de nascholing facultatief en occasioneel georganiseerd. Er werd op ingegaan al naargelang de middelen het toelieten. Hier is een wending in gekomen als gevolg van het tijdelijk project rond het gemeenschappelijk domein “muzische vorming” dat overleg en uitwisseling van ervaringen noodzakelijk maakte. Het bracht de directie ertoe de nascholing te koppelen aan een jaarthema. Dit jaar is het doel het verbeteren van de “verbinding tussen de vakken onderling”.

Er is nog geen afzonderlijk nascholingsplan dat een duidelijke omschrijving omvat van de betekenis en de doelstellingen van het begrip nascholing ‘an sich’.

Hierdoor bevindt een uitgewerkte en verdiepte visie zich nog in haar kinderschoenen. De instelling heeft bepaalde deelaspecten van de nascholing onderzocht en opgenomen in haar professionaliseringsplan maar beschikt nog niet over een operationeel referentiekader dat de ontwikkeling van de nascholing op de verschillende niveaus van de werking van de academie op een schematische en systematische wijze in kaart brengt. Er is bijvoorbeeld nog geen basisdocument waarin uitgelegd wordt wat precies verstaan wordt onder interne/externe nascholing, vak-, optie-, studierichtinggeoriënteerde nascholing en de eraan gekoppelde voorwaarden om te kunnen in aanmerking komen voor ondersteuning. Effectmeting in de praktijk op leerlingen, het ontstaan van intervisie, teamcoaching,... zijn begrippen die nog niet binnen het korps bestudeerd of uitgediept werden via vakvergaderingen en pedagogische studiedagen.

Dit betekent niet dat de academie al geen stappen ondernomen heeft om meer overzicht te krijgen op het geheel van de nascholingsactiviteiten van het personeel. Men heeft bij de leerkrachten ook al gepeild rond de individuele behoeften tot nascholing. Ook werden evaluatieformulieren opgesteld om de opgedane ervaringen in functie van de klaspraktijk te registreren. Echter, een plan dat het fenomeen “deskundigheidsbevordering”, via professioneel geleid vakoverleg, afbakt vanuit de reële behoeften van de instelling is nog niet opgemaakt. Een doelgericht, strategisch beleid kan pas gevoerd worden wanneer dit referentiekader via een actieplan is ontwikkeld wordt. Hoe leerkrachten sensibiliseren en motiveren, vormt een belangrijke uitdaging.

- Ondersteuning** De academie kan genieten van voldoende financiële ondersteuning, mede door een samenvoegen van de middelen die zowel door de inrichtende macht als de hogere overheid ter beschikking gesteld worden. Dit geldt voor alle studierichtingen in de kunstacademie.
- Anderzijds staat de cultuur rond (permanente) nascholing nog in de eerste fase van ontwikkeling. Bij gebrek aan een dynamisch kader met geplande actiepunten die opgevolgd worden, hangt de nascholing nog in een erg vrijblijvende atmosfeer. Het bespreken van nascholing kan aan bod komen tijdens functionerings- en evaluatiegesprekken maar maakt geen deel uit van een interne, continue en integrale beweging. De stimuli beperken zich tot het doorgeven van informatie van het door de koepel aangereikte aanbod en het doorspelen van al wat de school verder ontvangt rond andere initiatieven. De directie gaat dan na of de gevraagde nascholing correspondeert met mogelijk gunstige gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs. Niet alle aanvragen worden immers vanzelfsprekend toegestaan.
- Doeltreffendheid** Het effect van de nascholing blijkt, aldus de directie, moeilijk te meten. Het feit dat “slechts” 20% van de leerkrachten zich vanuit de academie bijschoolt, leidt er toe dat sommige opties inhoudelijk zelfs nog niet met dit aspect van professionalisering betrokken zijn en bepaalde leerkrachten dit dus evenmin beschouwen als inherent deel uitmakend van het persoonlijk functioneren. Daardoor zijn de resultaten van de nascholingsinitiatieven zeer versnipperd en uiteenlopend. Hierdoor kan men ook moeilijk nagaan of de investeringen in de nascholingen voldoende hebben gerendeerd.
- Ontwikkeling** Nascholing staat in deze academie aan het begin van een ontwikkelingsproces. Er is nog geen beslissend initiatief genomen om dit belangrijk aspect van professionalisering aldus op de kaart te zetten dat het bij elk personeelslid een vanzelfsprekend onderdeel uitmaakt binnen de loopbaanontwikkeling (bewustwordingsproces). Het is voor velen helemaal niet duidelijk wat vanuit de academie op dit vlak van hen precies verwacht en welke de afgebakende contouren en accenten zijn. Zo zullen de meeste leerkrachten binnen de academie zich afvragen hoe het jaarthema binnen hun optie/studierichting concreet gerealiseerd kan/moet worden. Er wordt hierover binnen het vakteam en binnen het korps in zijn totaliteit weinig of onvoldoende over gereflecteerd.

4.2 Onderwijsaanbod

- Doelgerichtheid** Leerlingen kunnen in de academie terecht voor een aanbod in vier studierichtingen. De keuze voor het al dan niet opstarten van opties is niet ingegeven vanuit een welbepaalde visie. Zo worden opties opgestart en verdwijnen ze weer zonder een grondige studie vooraf. Voorbeeld hiervan is de optie literaire creatie in de studierichting Woord. Verschillende vakken kampen met leerlingentekort, o.a. keramiek en de optie jazz en lichte muziek. Daarnaast dreigen minder populaire instrumenten te verdwijnen. Een actieplan om hiermee om te gaan en het aanbod beter af te stemmen op de reële noden is er nog niet. Het initiatief om via een klavierenklas het vak orgel in de kijker te zetten, is succesvol gebleken.
- De academie organiseert reeds een tiental jaar het tijdelijk project muzische vorming. Sinds vorig jaar is zij ook in het pilootproject ‘Kunstenbad’ gestapt. De domeinoverschrijdende visie die achter beide projecten zit, wil men ook doortrekken in andere cursussen. De idee leeft om leerinhouden vanuit de beide projecten te integreren in het huidige aanbod. Zo wordt nu al het vak muziekgeschiedenis verbreed tot Kunst en Co.

Kunstgeschiedenis, amc, muziekgeschiedenis en beeldende vorming organiseren gezamenlijke uitstappen.

De academie wil ook de partner zijn van socio-culturele verenigingen. Zo kunnen leerlingen instrument vrijstelling krijgen van de lessen samenspel indien zij les volgen in een muziekvereniging. Dit is verbonden aan een aantal strikte voorwaarden. De studierichting Beeldende Kunst werkt dan weer samen met plaatselijke kunstenaars en krijgt de kans regelmatig werk op te hangen in het cultureel centrum.

Al deze initiatieven zijn lovenswaardig en geven zuurstof aan de academie. De versnippering van verschillende initiatieven geeft aan dat beide academies te weinig starten vanuit een strategisch plan waarin onderzoek, actie en reflectie de belangrijkste ingrediënten zijn.

- Ondersteuning** Het onderwijsaanbod kan in stand gehouden worden door de overdracht van uren tussen de beide academies. Sommige vakken hebben genoeg leerlingen om lesuren te genereren, voor andere vakken is dat minder het geval. Er is echter geen langetermijnvisie om deze problematiek op te lossen. Zowel het tijdelijk project als het pilootproject wordt vanuit de overheid betoelaagd. Deze krijgen coaching en ondersteuning van de koepel. Vooral het pilootproject 'Kunstenbad' kreeg het voorbije jaar veel aandacht vanuit de koepel.
- Doeltreffendheid** Bij de verschillende initiatieven die al dan niet tot vernieuwing leiden, moet men zich de vraag durven stellen omtrent de leefbaarheid van een aantal cursussen. Het blijven in stand houden van cursussen die onvoldoende leraarsuren genereren, legt een druk op de verdeling van het lesurenpakket. Het opstarten van nieuwe cursussen gebeurt eerder vanuit een 'hic et nunc' dan vanuit een weloverwogen keuze na een degelijk marktonderzoek. Daarnaast is het belangrijk om inhoudelijke vernieuwingen in een aantal vakken te laten stroomlijnen met de regelgeving, zonder dat dit afbreuk doet aan de kwaliteit. Jaarlijks organiseert het tijdelijk project muzische vorming een tevredenheidsenquête. De tevredenheid ligt in elk geval zeer hoog. Het 'Kunstenbad' kent qua leerlingenaantal een sterke groei. Resultaten in deze projecten, gekoppeld aan vooropgestelde leerdoelen, worden binnen het lerarenteam besproken. Echter, een referentiekader waaraan het project kan afgetoetst worden, ontbreekt. De directie is op dit moment te weinig betrokken bij de kwaliteitsvolle uitvoering van het project.
- Ontwikkeling** Bijsturing en planning van het tijdelijke project muzische vorming wordt in het lerarenteam besproken en uitgewerkt. Coaching en bijsturing van het 'Kunstenbad' gebeurt onder leiding van de koepel. Voor beide projecten wordt navorming gevolgd. De directie is geïnteresseerd om in te spelen op innovatieve tendensen. Maar een planmatige aanpak om nieuw aanbod te organiseren, hierop te reflecteren en bij te sturen ontbreekt. Een evaluatie van het aanbod en de relevantie van het aanbod kunnen onderwerp van onderzoek zijn.

4.3 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het pedagogisch college besliste vorig schooljaar om over te stappen naar een gedigitaliseerd evaluatiesysteem. Voorlopig werd nog geen visie uitgewerkt omtrent leerlingenevaluatie. Men stapt af van een evaluatiefiche met criteria die in het agenda is opgenomen. Enkel de nadruk op proces op 60% en product op 40% is vastgelegd. De reden van deze overstap is om meer aansluiting te zoeken met de muzische, holistische gedachte uit het artistiek pedagogisch project. Voor het invullen van de digitale evaluatiefiche werden geen richtlijnen opgesteld, behalve dat de beoordeling in een tekst moet uitgeschreven worden. Het opstellen van evaluatiecriteria ligt volledig in handen van de individuele leerkracht.
- Er is geen evaluatie- en examenreglement. Een deliberatieprocedure is niet aanwezig. Afspraken omtrent de samenstelling van jury's is er niet. Sommige leerkrachten dragen juryleden voor, voor andere leerkrachten is dat niet het geval. Omtrent de expertise van bepaalde juryleden kunnen vragen gesteld worden.
- Ondersteuning** Sinds januari en bij aanvang van de doorlichtingsweek kregen de leerkrachten de opdracht de evaluatie digitaal in te vullen. De leerkrachten krijgen alle vrijheid om deze in te vullen. De academie heeft daar bewust voor gekozen. Maar deze aanpak zorgt eveneens voor ongerustheid en onzekerheid.
- Doeltreffendheid** Aangezien de overstap naar een nieuw evaluatiesysteem tijdens de doorlichtingsweek gebeurde, heeft de academie nog geen zicht op mogelijke resultaten. Het is moeilijk in te schatten wat de resultaten kunnen zijn, aangezien het de academie ontbreekt aan een duidelijke visie en parameters om de evaluatiepraktijk aan af te toetsen. Dit verhoogt het risico dat de evaluatie dit semester hoogst onduidelijk en niet gelijkgericht gebeurt.
- Wat de examenprocedure betreft, heeft de academie voorlopig geen aanpak om na te gaan of de beoordeling betrouwbaar en valide is. Op vakvergaderingen komt dit niet aan bod.
- Door het gebrek aan een examenreglement is er ook veel onduidelijkheid omtrent examenprogramma's. Hierbij wordt te weinig rekening gehouden met de leerplannen en wat in de regelgeving is vastgelegd.
- Ontwikkeling** Positief is de idee dat de evaluatie meer moet aansluiten op de vernieuwende gedachte in het artistiek pedagogisch project. Zonder een duidelijke strategie die een kans op slagen van deze vernieuwing garandeert, werd op een nieuw evaluatiesysteem overgestapt. Voorlopig staat enkel het nalezen van de schriftelijke beoordeling als volgende stap op het programma. Waar men precies wil landen met dit project is niet duidelijk. Afspraken inzake criteria in functie van de leerplannen en het artistiek pedagogisch project zijn niet gemaakt. De beoordelingsschalen zijn nog niet in overweging genomen. Welke plaats de overgangs- en eindproeven in dit verhaal krijgen, is nog onduidelijk. De academie is voorlopig nog op zoek naar een mogelijke invulling van de evaluatiecriteria. Meer structuur en begeleiding voor de leerkrachten is noodzakelijk om een éénduidig kader te creëren waarbinnen geëvalueerd kan worden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directies van beide academies nemen een gezamenlijke verantwoordelijkheid op voor het personeels- en onderwijskundig beleid. In overleg met het pedagogisch college worden de krijtlijnen van het beleid uitgetekend. In realiteit blijven beide directies elk verantwoordelijk voor de eigen academie en richten de leerkrachten zich respectievelijk tot de eigen directie. Meer specifieke kennis in de verschillende studierichtingen, zowel vaktechnisch als artistiek, en meer transparantie in het leiderschap zou de gedragenheid en verbondenheid kunnen verhogen. Een open communicatie tussen directie en lerarenkorps moet nog ontwikkeld worden om op beleidsniveau een meer gedeelde verantwoordelijkheid te genereren en de betrokkenheid te verhogen.
- Visieontwikkeling** Zeer recent werd een nieuwe artistiek pedagogische visie ontwikkeld vanuit een 'holistische benadering' van de leerling. Ten gevolge hiervan wil men open staan om te durven nadenken over cross-overs binnen het eigen vak en over de vakken heen. Voorlopig ontbreken concrete doelstellingen per studierichting en over de studierichtingen heen. Een strategie om in de lespraktijk aan de slag te gaan, werd nog niet uitgewerkt. De pogingen tot vernieuwing komen vooral vanuit de directie. Er wordt daarbij te weinig gebruik gemaakt van de expertise, in het lerarenkorps aanwezig. De betrokkenheid in het lerarenkorps om vanuit het nieuwe artistiek pedagogisch project te werken en aan te sluiten bij nieuwe initiatieven en/of projecten is eerder gering. Er wordt hierover te weinig gecommuniceerd zodat leerkrachten en leerlingen geen affiniteit krijgen met deze visie.
- Besluitvorming** Op beleidsniveau krijgt het pedagogisch college een belangrijke rol toebedeeld. Er is echter geen communicatie over de besluitvorming met het personeel. De betrokkenheid met beleidsbeslissingen is dan ook zeer beperkt. Enkel voor de grote instrumentengroepen en in de Beeldende Kunst komen vakgroepen regelmatig samen. Ze worden door de respectievelijke coördinator voorgezeten. Ook hier blijft de verslaggeving intern. Zo worden interessante onderwerpen/beslissingen en expertise binnen de bestaande vakgroepen gehouden. Expertise-uitwisseling, samenwerking en beleidsverantwoordelijkheid komen moeilijk van de grond wanneer informatie over de besluitvorming onvoldoende gecommuniceerd wordt. Transparantie in besluitvorming is een noodzakelijke voorwaarde om tot een gezamenlijke doelgerichtheid te komen en naar een meer democratisch participatief beleid te evolueren.

Kwaliteitszorg Momenteel zijn heel wat veranderingen op gang gekomen in beide academies. Een aantal vernieuwingen lijken vooral vanuit een ad hoc-situatie en intuïtief te ontstaan. Bij deze recente ontwikkelingen ontbreekt een duidelijke strategie. Soms speelt men al te vlug in op actuele gebeurtenissen zonder de relevantie en meerwaarde voor de academie en de gemeente te onderzoeken. Een systematische reflectie omtrent de impact van deze veranderingen in de onderwijspraktijk moet nog uitgewerkt worden. Een strategie om mogelijke resultaten te consolideren of bij te sturen moet eveneens nog opgestart worden. Zowel op beleids- als op onderwijskundig vlak ontbreekt het beide academies aan een strategisch plan waarin ieders verantwoordelijkheid op elk niveau uitgewerkt wordt zodat de kwaliteit over de hele kunstacademie kan gegarandeerd worden. Op het vlak van personeelsbeleid moet sterker ingezet worden op het aanwenden van de juiste expertise in de verschillende vakken. Opvolging en evaluatie van personeel vanuit grondige (artistieke) vakkennis en onderwijskundige knowhow moeten de basis worden van een kwaliteitsvol personeelsbeleid. Er moet nog werk gemaakt worden van een kwaliteitscontrole op het niveau van output. De verschillende onderwijsprocessen, zoals evaluatie, leerbegeleiding en professionalisering verdienen alle aandacht om zo kwaliteitsvolle resultaten te bestendigen. De kwaliteitsbewaking die volgens het kwaliteitsdecreet van 2009 in handen ligt van de academie, moet dringend aangepakt worden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor de vakken beeldende vorming, beeldhouwkunst en tekenkunst.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het ontwikkelen van een aanzet tot het in kaart brengen van de nascholing (professionaliseringsplan, onderzoek naar reeds gevolgde nascholingen vanuit intern oogpunt).
- Het voorzien van voldoende middelen voor de nascholing.
- De digitalisering van de leerlingenevaluatie.
- De dynamiek in de tijdelijke projecten.
- De organisatie van de muzische vorming in drie fasen (basisopleiding – vervolgopleiding – muzische coach).
- De samenwerking tussen muziekgeschiedenis, amc en kunstgeschiedenis inzake het organiseren van extra muros activiteiten.
- De samenwerking met het verenigingsleven.

Wat betreft het algemeen beleid

- De samenwerking tussen beide directies.
- Het openstaan voor vernieuwing en innovatieve tendensen.
- Het organiseren van gestructureerd overleg van het pedagogisch college.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De ondersteuning van de leerprocessen binnen een centraal, gelijkgericht leerlingvolgsysteem en het uitwerken van een link tussen de leerplandoelstellingen en het leerlingvolgsysteem.
- Differentiatie in evaluatiecriteria per graad en per optie in de studierichting Beeldende Kunst
- Planmatig denken en opstellen van beeldende doelstellingen in de middelbare graad in de studierichting Beeldende Kunst.
- De aandacht en de attitudevorming voor veiligheid en hygiëne in alle ateliers.
- Transparantie in het aankoopbeleid in de studierichting Beeldende Kunst en het opvolgen van de leermiddelen en infrastructuur voor het atelier beeldhouwkunst en keramiek.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het ontwikkelen van een overdachte visie rond de betekenis, de waarde en de bedoelingen van de nascholing.
- Het inventariseren van de behoeften op de verschillende niveaus (niet alleen micro, ook op meso en macroniveau) en het ontwikkelen van een referentiekader zodat de aanpak van de nascholing op een meer systematische en geplande wijze geschiedt.
- Duidelijkheid creëren omtrent de inzet van de middelen voor deskundigheidsbevordering (voorwaarden, mogelijkheden,...).
- Het stimuleren van vakoverleg als middel voor expertise-uitwisseling.
- Het ontwikkelen van een visie op het evalueren van leerlingen en de evaluatie als onderdeel van het onderwijsleerproces, gelinkt aan de leerplannen en het artistiek pedagogisch project.
- Het opstellen van een evaluatie- en examenreglement met aandacht voor de samenstelling van de examenjury's op basis van deskundigheid.
- Het overzetten en implementeren van de muzische en domeinoverschrijdende gedachte in de reguliere opleidingen vanuit een doordacht pedagogisch-didactisch leerproces.
- Opstarten van een kwaliteitszorgsysteem voor de tijdelijke projecten los van de tevredenheidsenquête en in functie van de vooropgestelde doelstellingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ontwikkelen van meer gedragenheid in het leiderschap en verantwoordelijkheid in het lerarenkorps.
- Professionalisering inzake specifieke kennis voor de studierichting beeldende kunst.
- Het artistiek pedagogisch project uitwerken voor de vier studierichtingen en omzetten in de concrete doelstellingen.
- De vernieuwde visie (het muzische) implementeren in het onderwijsleerproces.
- Het uitwerken van een duidelijk communicatiebeleid over de besluitvorming om de transparantie te verhogen.
- Het responsief vermogen verhogen door meer strategie-ontwikkeling: rekening houden met de mening van anderen; inspelen op verwachtingen van anderen of van buitenaf, binnen het referentiekader van het dko.
- Het ontwikkelen en implementeren van een strategie om de kwaliteit van het algemeen beleid, personeelsbeleid, onderwijsbeleid en innovatie te garanderen.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van keramiek.
- Het organiseren van een planmatige opvolging van de veiligheid in het atelier keramiek.
- De aandacht voor het milieubeleid o.a. inzake de het opslaan en de afvalverwijdering van schadelijke stoffen in het atelier keramiek.
- De aandacht voor het veiligheidsbeleid voor de leerlingen: attitudevorming inzake omgang met schadelijke stoffen en machines in het atelier keramiek.
- Het BVH-beleid omwille van de organisatie, de bewoonbaarheid en veiligheid, de gezondheid en hygiëne.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor **beeldende kunst** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor keramiek.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **13-01-2016** opnieuw een controle uit.

ONGUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'**.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:
de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

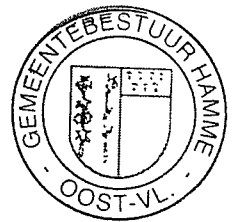
In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde Quix de inspecteur-verslaggever	Wim SMET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	

8 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van 60 kalenderdagen na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **12 oktober 2017**.

OPMERKINGEN BIJ VERSLAG DOORLICHTING ACADEMIE BEELDENDE KUNST HAMME

Uit respect voor de leerlingen van het keramiekatelier en voor de Academie van Hamme, wensen we volgende opmerkingen aan het doorlichtingsverslag toe te voegen:

Niet alle bevindingen van het doorlichtingsverslag van het atelier keramiek, steunen op objectieve vaststellingen.

Tijdens het gesprek met de inspecteurs heeft de leerkracht getracht om de werking van het atelier keramiek op een eerlijke manier te omschrijven, inclusief de werkpunten. Ze heeft de kans gekregen om één en ander te kaderen, te verwoorden wat moet verbeteren, welke toekomstvisie zij heeft en hoe ze dit wenst aan te pakken.

De toelichtingen die ze gaf tijdens de gesprekken met het inspectieteam, werden echter anders geïnterpreteerd dan bedoeld. De conclusies in het doorlichtingsverslag geven een vertekend beeld van de reële situatie in het atelier. Er worden ook voorbeelden aangehaald die uit hun (specifieke) context worden gelicht waardoor ze tot een negatieve beoordeling leiden.

De leerkracht kan zich grotendeels vinden in de opmerkingen in het verslag, maar niet in de negatieve beschrijving ervan en de voorbeelden waarmee ze worden beschreven en gestaafd.

Het gebrek aan persoonlijke inbreng bij het keramisch werk, wordt in het verslag geïllustreerd met enkele voorbeelden. Deze voorbeelden zijn echter niet representatief voor het individuele keramisch werk binnen het atelier, maar zijn ontleend aan een project ter bevordering van de groeps sfeer. Voor dit werk hebben alle cursisten gezamenlijk aan één installatie gewerkt. Hoofddoel van deze oefening was het bedenken en ontwikkelen van enkele opdrachten vanuit een groepsgesprek en een 'brainstorm'. De in deze opdracht verworven methodieken en vaardigheden renderen wel degelijk voor iedere leerling in het verdere ontwikkelproces van de persoonlijke inbreng in het eigen keramisch werk.

Wat de invulling van de lesopdrachten betreft, wenst ze te benadrukken dat elke cursist de mogelijkheid krijgt om, na overleg met de leerkracht, een eigen invulling te geven aan de vooropgestelde opdrachten. De cursisten worden begeleid in hun persoonlijke keuzes, rekening houdend met individuele sterktes en/of beperkingen. Zo blijft elke opdracht een uitdaging op het niveau van de cursist.

Wat de veiligheid binnen het atelier betreft, waren er nog tekorten. Er was geen atelierreglement rond veiligheid en gezondheid in het atelier aanwezig maar de leerlingen krijgen wel de juiste richtlijnen omtrent veiligheid in het atelier aangereikt. De richtlijnen omtrent veiligheid, gezondheid en milieu zijn gekend en worden ook nageleefd. De aankoop van giftige grondstoffen wordt vermeden, het gebruik van grondstoffen en chemicaliën heeft strikte richtlijnen. Kleistof wordt vermeden en schuren van droge en gebakken klei wordt niet toegelaten.

Verder wordt gesteld dat de leerlingen op onverantwoorde wijze omgaan met gevaarlijke stoffen. Dit wenst ze te betwisten vermits de leerlingen verplicht zijn in het aparte lokaal te werken met grondstoffen en chemicaliën. Ze dragen zoals verplicht een stofmasker en handschoenen tijdens het werken met grondstoffen en chemicaliën. De aankoop van producten die 'gevaarlijk' schadelijk of giftig zijn wordt vermeden.

De stelling als zouden de cursisten afvalstoffen uit de verzinkbak opnieuw recupereren en vermengen met nieuwe kleien, is niet correct. In haar atelier heeft nooit iemand vervuild slib uit de verzinkbakken opnieuw gebruikt. Elke cursist verzamelt de eigen resten klei, die perfect gerecupereerd kunnen worden zonder schadelijk te zijn. Afval uit de verzinkbak wordt afgevoerd door een externe dienst.

Gesien door het college van burgemeester en schepenen
in zitting van 13 mei 2014
Memb. het college van burgemeester en schepenen
A. Rewse
H. Vijk
Pagina 1 van 1

Aangetekend
Onderwijsinspectie
tav Annelies Van Lokeren
Ministerie van Onderwijs en Vorming
Hendrik Consciencegebouw lokaal 2AB03
Koning Albert II laan 15
1210 BRUSSEL

uw kenmerk	ons kenmerk	contactpersoon	datum
telefoon	faxnummer	Benny De Block	2014-06-10
052 47 55 23	052 47 55 29	e-mail	dienst
		bdb@hamme.be	personeelszaken

Gemeentelijke academies Hamme - verbeteringsplan

Geachte

In bijlage bezorgen wij u het verbeteringsplan in opvolging van het ongunstig advies bij de opvolgingsdoorlichting en doorlichting van de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gemeentelijke academie voor muziek, woord en dans Hamme en van de gemeentelijke academie voor beeldende kunsten Hamme.

Het plan bevat (zie kolommen in kleur) de opmerkingen uit de verschillende verslagen (doorlichting van de beide academies, opvolgingsdoorlichting van de beide academies en de BVH lijsten van de beide academies). Aangezien in de praktijk de twee academies als één geheel werken, is het verbeteringsplan ook gezamenlijk voor beide instellingen opgemaakt.

In bijlage vindt u tevens de engagementsverklaring van OVSG voor de verplichte ondersteuning bij het verwerken van de geformuleerde tekorten. Het verbeteringsplan werd inmiddels met de preventieadviseurs van OVSG besproken op 29 april 2014 en 3 juni 2014.

In toepassing van art 41§2 van het kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009 vragen wij een opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning voor drie jaar.

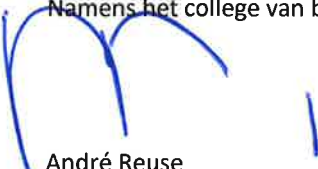
Het college van burgemeester en schepenen heeft in haar vergadering van 10 juni 2014 het engagement bevestigd dat voor de uitvoering van dit verbeteringsplan de nodige budgetten zullen worden vrij gemaakt.

Op 19 juni 2014 wordt dit verbeteringsplan toegelicht aan de adviesraad van de academie. Hierin zetelen vertegenwoordigers van alle politieke partijen, leerkrachten, leerlingen, ouders en onze filiaalgemeente Zele. Op elke vergadering van de inspraakorganen van de academies zal de opvolging van dit verbeteringsplan deel uitmaken van de agenda.

Wij verklaren hierbij ook dat het verbeteringsplan op de websites van de inspectie mag gepubliceerd worden.

Hoogachtend

Namens het college van burgemeester en schepenen

André Reuse
gemeentesecretaris

Herman Vijt
burgemeester

Bijlage: (2) verbeteringsplan, engagementsverklaring OVSG
Kopie: schooldirecties van de gemeentelijke academies Hamme

College van Burgemeester en Schepenen
van en te Hamme
Marktplaats 1
Hamme

uw kenmerk

ons kenmerk
IDPB/mvdb/2014/

contactpersoon
Michel Vanden Broucke
Tel.: 02 56 41 84

Brussel
24 april 2014

**Ondersteuning verbeterplan inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voor de academies
deeltijds kunstonderwijs**

Geachte,

Graag willen wij ingaan op uw vraag naar ondersteuning en begeleiding van uw beide academies in het opmaken van het verbeterplan als gevolg het ongunstig advies omtrent de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de onderwijsinspectie.

Wij begrijpen ook uit uw vraag dat het bestuur alles in het werk zal stellen om de tekortkomingen uit het doorlichtingsverslag via het verbeterplan weg te werken.

Gezien de specificiteit van de materie zullen dhr. Filip Fonteyn en dhr. Michel Vanden Broucke, beide preventieadviseur OVSG deze begeleiding ter harte nemen, uiteraard in nauwe samenwerking met de preventieadviseur van uw interne of uw externe dienst. Eveneens is de medewerking van de hiërarchische lijn inherent aan het voeren van een degelijk veiligheidsbeleid.

Filip Fonteyn en Michel Vanden Broucke zijn te bereiken via onderstaande gegevens:

filip.fonteyn@ovsg.be

02 506 41 73

michel.vandenbroucke@ovsg.be

02 506 41 84

In de hoop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend

Patriek Delbaere
Algemeen directeur

Bijlage: nihil

Verbeteringsplan													
Probleem						Doelstelling	Acties/ oplossing	Deadline	Wie	Budget/ Materiaal	Instrument/ documenten waaruit moet blijken dat de doelstelling gerealiseerd wordt.	Check vorderingen in ofwel Bijzonder Overleg Comitee (BOC), Adviesraad (AR), Algemene personeelsvergadering (AV), Vakvergadering (VV) of via controle op werkvloer (CW)	
Verslag opvolgingsdoorlichting BK	Verslag opvolgingsdoorlichting MWD	BVH lijst BK	BVH lijst MWD	Doorlichting BK	Doorlichting MWD							Overlegorgaan/controle werkvloer	Datum vergadering/controle werkvloer of datum realisatie
De organisatie van het welzijnsbeleid													
Het jaaractieplan geeft een globaal beeld van geplande acties maar een specifieke budgettering, gekoppeld aan uit te voeren werken is er niet.	id. BK	De instelling beschikt over een geconcretiseerd globaal preventieplan en jaaractieplan en de instelling voorziet voldoende financiële middelen.		Voor meerdere verbeteracties is er onduidelijkheid over het vereiste budget om ze uit te voeren en dit veroorzaakt in combinatie met een opvallen uitstelgedrag onzekerheid over de effectieve beheersing van alle vastgestelde tekorten.	id BK	In het jaaractieplan is aangegeven welke acties door wie worden genomen en opgevolgd, gekoppeld aan een duidelijke budgettering,	De jaarlijkse rondgang gebeurt ten laatste de eerste week van september.	Jaarlijks eerste week september	Interne en externe preventieadviseur Directie academies	Jaaractieplan	Jaaractieplan waarin een duidelijke budgettering is aangegeven.		
Nergens in het jaaractieplan staat vermeld wie de verantwoordelijkheid draagt voor de opvolging van de werken.	id. BK						De bevindingen van de jaarlijkse rondgang worden opgenomen in het jaarctieplan.	Jaarlijks 15 oktober					
Concrete acties n.a.v. de opmerkingen van de jaarlijkse rondgang van de preventieadviseur staan niet vermeld in het jaaractieplan.	id. BK	De bevindingen van de externe dienst zijn opgenomen in het globaal preventieplan/en of jaaractieplan.		De samenwerking tussen de externe en de interne preventiedienst leiden onvoldoende tot een verbetering van de tekorten.	id BK		In jaaractieplan zijn de acties gekoppeld aan de nodige budgetten.	Jaarlijks 15 oktober					
In het BOC, noch in andere overlegorganen komen de problemen die verband houden met het welzijnsbeleid uitvoerig aan bod.	id. BK					Uit het verslag van het BOC blijkt dat de punten inzake BVH uitvoerig worden behandeld.	Het BOC vergadert op basis van een huishoudelijk reglement.	dec/14	Interne en externe preventieadviseur Directie academies	Huishoudelijk reglement	Er is een huishoudelijk reglement die de werking van het BOC regelt.		
							Het BOC minimaal 4x per jaar.	jan/14	Voorzitter, secretaris BOC	Notulen vergaderingen	Er zijn minimaal 4 verslagen beschikbaar waaruit blijkt dat er voldoende wordt overlegd.		
							Om verslagen raadpleegbaar te maken, wordt een digitaal platform opgericht (office 365, gekoppeld aan administratief programma WISA)	jul/14	WISA in overleg met OVSG en secretariaatspersoneel/ICT-coördinator	€ 250 per academie excl. BTW= samen € 632,91 incl. BTW Jaarlijks via werkingsmiddelen informatica	Elk personeelslid heeft een login om toegang te krijgen tot het digitaal platform.		
							Alle verslagen van het BOC zijn raadpleegbaar op het digitaal platform van de academie.	okt/14	Secretariaatsmedewerkers academie				
		De instelling beschikt over een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingencomplex en de uitrusting.				De academie beschikt voor alle onderdelen een preventief onderhoudsprogramma.	Alle onderhoudsprogramma's worden samengebracht in één document waarbij aangegeven staat wanneer een nieuw(e) onderhoud/ keuring moet plaatsvinden.	dec/14	Interne preventieadviseur Directie Academies Uitvoeringsdiensten	Document onderhouds-programma academie Hamme	De academie heeft een duidelijk overzicht over het preventief onderhouds- programma.		
		De instelling verzamelt gegevens om de kwaliteit van het welzijnsbleid te evalueren en bij te sturen.				De academie beschikt over een intern systeem voor het opvolgen van gebreken aan gebouwen, opvolgen van opmerkingen in keuringsverslagen, ...	Een excel-document geeft een overzicht van de acties die ondernomen worden om gebreken, opmerkingen, ... op te volgen.	apr/14	Directie academies/ secretariaat	Digitaal document	De academie werkt planmatig en doelgericht tekorten, gebreken, ... weg.		
				De academie faalt in het systematisch opsporen en beheersen van tekorten op het vlak van BVH.	id BK		Het exceldocument is op het nieuwe digitale platform voor secretariaat en directie beschikbaar.	aug/14	WISA in overleg met OVSG en secretariaatspersoneel/ICT-coördinator				
				De academie onderkent onvoldoende de tekorten waar ze moet werken, mist de waakzaamheid die nodig is om ongunstige veranderingen in haar omgeving op te merken en ze beschikt daardoor niet over de vereiste informatie om planmatig en doelgericht tekorten weg te werken.	id BK		Een uitgeschreven procedure maakt de wijze duidelijk waarop leerkrachten opmerkingen, gebreken op het vlak van BVH kunnen melden en op welke manier hier gevolg wordt aan gegeven.	nov/14	Directie academies	Procedure 'melding gebreken inzaken BVH' is opgenomen in schoolwerkplan.			

[illegible]

							De preventiedienst (intern en extern) volgt de werken mee op.	sep/15	Interne en externe preventiadviseurs Directie academie BK				
				Kapellestraat: er zijn geen gecompartmenteerde ruimtes voor de verschillende technieken, wat naar brandveiligheid en naar gezondheid van de studenten niet te verantwoorden is. Enkel het steenkappen gebeurt onder een soort afdak tussen twee gebouwen. Hier is echter geen verwarming.			Het lokaal in de Kapellestraat wordt verlaten.	sep/15	Directie BK				
	In een aantal klassen is er een slechte akoestiek wat voor gehoorproblemen zou kunnen zorgen.				De akoestiek in het slagwerklokaal is minder aangepast aan de norm. Bovendien is het lokaal veel te klein. Daar zijn een aantal instrumenten zoals de nieuwe pauken en marimba in de aanpalende gang terecht gekomen. Door een houten muur te plaatsen heeft men een buffer gecreëerd tussen gang en klaslokalen maar ook deze situatie is slechts een noodoplossing.	De akoestiek in het slagwerklokaal voldoet.	Plaatsing akoestische eilanden.	dec/14	Controleur der werken/directie MWD	€ 1000 (incl. BTW)	De geluidsmeting toont aan dat de plaatsing van de akoestische eilanden voldoende effect hebben op de akoestiek in dit lokaal.		
							Voor en na de plaatsing van de akoestische eilanden wordt een geluidsmeting uitgevoerd.	2014-2015	Directie MWD/ Hoofdtechnicus CC Jan Tervaeert				
					Het slagwerklokaal is te klein en er hangt een vochtige keldergeur.	De afdeling pop & jazz verhuist naar de 'box in box' ruimte in het nieuwe JC Den Appel waardoor de slagwerklessen voldoende ruimte krijgen.	Instrumenten, versterkers worden overgebracht naar het JC.	apr/14	Uitvoeringsdiensten/ directie MWD		Het slagwerklokaal is voldoende ruim voor het opstellen van alle instrumenten (min. 2 m² nuttige vloeroppervlakte per lln. beschikbaar)	CW	Gerealiseerd april 2014
	In het leraarslokaal en de slagwerkklas voldoet de verluchting niet.	De leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel kunnen verlucht worden (natuurlijk of geconditioneerd).				De nodige ventilatiesystemen zorgen voor een adequate verluchting van de slagwerkklas en het leraarslokaal.	Slagwerklokaal: plaatsing zelfregelende ventilatierooster.	jun/15	Controleur der werken/directie MWD	€ 858 incl BTW	Het slagwerklokaal en het leraarslokaal zijn voldoende geventileerd.		
							Leraarslokaal: plaatsing mechanisch ventilatiesysteem.	jun/15	Controleur der werken/directie MWD	€ 1302,43 incl. BTW			
	De locatie van de Nieuwstraat beantwoordt noch aan de comfortvoorwaarden, noch aan veiligheidsvoorwaarden.				Nieuwstraat: lokaal is groot genoeg. De staat van het gebouw is echter ondermaats. Bovendien voedt de ligging van de lesplaats, met een ingang op een publiek toegankelijke binnenplaats, het onveiligheidsgevoel, zeker wanneer de lichten buiten stuk zijn en er geen toezicht ter plaats is. De hele site is verkommerd en is geen geschikte en inspirerende plaats voor artistiek onderwijs. Ook het aanwezig sanitair en het onderhoud ervan, laat te wensen over.	De locatie van de Nieuwstraat wordt gesloten en vervangen door JC Den Appel.	De woordafdeling en het kunstenbad verhuizen naar het JC Den Appel	mrt/14	Directie MWD	€ 6919,72 incl. BTW (Gordijnen)	De woordafdeling en het kunstenbad geven les in een lokaal die voldoet aan de comfort- en veiligheidsvoorwaarden.	CW	Gerealiseerd maart 2014
					Toneel in Sint Jozef: dit is geen geschikte ruimte. Stoelen en tafels moeten opzij worden geschoven om een kleine vrije ruimte te kunnen creëren.	Het vak toneel vw wordt gegeven in een geschikte ruimte.	Het uurrooster wordt aangepast zodat Toneel VW in een betere ruimte kan doorgaan.	aug/14	Directie MWD		Het vak toneel wordt gegeven in een geschikt lokaal.		
	Het onderhoud van een aantal vestigingsplaatsen en hun omgeving voldoet niet.						Het probleem van het onderhoud wordt verholpen door het sluiten van de vestigingsplaats Nieuwstraat.	mrt/14	Directie academie MWD		Het onderhoud op alle vestigingsplaatsen voldoet.	CW	Gerealiseerd maart 2014

Er werden brandweerverslagen opgemaakt met opmerkingen.		Er is een brandweerverslag zonder de conclusie 'ongunstig' dat beantwoordt aan de actuele toestand van de gebouwen en het domein.				Van elke locatie is een brandweerverslag zonder de conclusie 'ongunstig' beschikbaar.	Alle opmerkingen uit de beschikbare verslagen worden weggewerkt.	aug/14	Directie academies	zie budget brandwerende deur, pictogrammen	Van elke locatie is een brandweerverslag zonder de conclusie 'ongunstig' beschikbaar.				
		Een externe firma plaatst een brandwerende deur Rf 1 h. (cfr. brandweerverslag)					dec/14	Controleur der werken/directie MWD	€ 1980,03 (incl BTW)						
		De brandweer wordt uitgenodigd om een nieuw verslag van alle locaties op te maken.					dec/14	Directie academies							
De keuringsverslagen m.b.t. veiligheid van de elektrische installaties bevatten ernstige opmerkingen die dringend moeten aangepakt worden.		Er is een recent keuringsverslag van de elektrische laag- en/of hoogspanningsinstallatie door een erkend controleorganisme zonder de conclusie 'ongunstig'.				Alle elektrische installaties zijn gekeurd en hebben een besluit 'voldoet'.	Het gemeentebestuur sluit een raamcontract af met één keuringsfirma.	jun/14	Dienst gemeentewerken	€ 910 (gedeelte academies uit raamcontract)	Alle keuringsverslagen van de elektrische installaties hebben een besluit 'voldoet'.				
	Er is geen zichtbaar risico op acuut elektrocutiegevaar.				Het keuringsorganismevoert een volledige keuring van alle elektrische installaties uit.		okt/14	Uitvoeringsdiensten/ Interne preventieadviseur							
			Verwarmingsinstallaties op stookolie worden jaarlijks nagekeken.			De verwarming in het lokaal van de Peperstraat wordt jaarlijks nagekeken.	Een externe firma voert de controle van stookolie-installatie in de Peperstraat uit.	dec/14	Uitvoeringsdiensten/ Interne preventieadviseur / directie BK	€ 200	Document jaarlijks onderhoud en conformiteitsattest.				
			De installatie beschikt voor alle stookoliereservoirs over een conformiteitsattest.			De stookolie-installatie beschikt over een conformiteitsattest.									
		De instelling beschikt over een recent keuringsverslag van alle toestellen/installaties/arbeidsmid delen die vallen onder de keuring van de erkende dienst.				Zie hierboven/hieronder									
		De instelling beschikt over een geactualiseerde asbestinventaris die ondertekend is door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.				De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer tekent de asbestinventaris.	De externe preventieadviseur neemt contact op met zijn collega arbeidsgeneesheer.	dec/14	Externe preventieadviseur		De aanwezige asbestinventaris is getekend door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.				
		Voor elk toestel is er een indienststellingsverslag.				Voor elk toestel is er een indienststellingsverslag/ risicoanalyse beschikbaar.	Van de toestellen die voor 1995 werden aangekocht, wordt een conformiteits-onderzoek uitgevoerd.	dec/14	Externe preventieadviseur		De vereiste indienststellings-verslagen, risicoanalyse, instructiekaarten zijn aanwezig.				
		De noodzakelijke instructies voor het gebruik van toestellen, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen zijn aanwezig.				De noodzakelijke instructies voor het gebruik van toestellen, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen zijn aanwezig.	zie deel aankoop- en indienststellings-beleid	sep/14	Externe preventieadviseur						
		De persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen zijn aanwezig en worden functioneel gebruikt.				De persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen zijn aanwezig en worden functioneel gebruikt.	Per schooljaar wordt de voorraad persoonlijke beschermingsmiddelen aangevuld.	sep/14	Secretariaat / directie BK	€ 500 via budget 'Aankoop klein materieel'	De persoonlijke beschermingsmiddelen worden consequent gebruikt.				
							Leerkrachten maken cursisten bewust van het belang van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.	sep/14	Directie BK / leerkrachten						
Omgang met en stockering van de gevaarlijke producten															
Verschillende gevaarlijke producten worden nog in ontoelaatbare recipiënten opgeslagen en de etikettering moet nauwkeuriger en zorgvuldiger gebeuren.						Alle producten met gevaarlijke eigenschappen zijn geïnventariseerd, voorzien van een genormeerd etiket en worden veilig opgeslagen.	De inventaris met gevaarlijke producten wordt jaarlijks geactualiseerd.	november van elk jaar	Secretariaat/ leerkrachten	Sjabloon inventaris securex	Elke leerkracht heeft voor zijn/haar lokaal de inventaris gevaarlijke producten geactualiseerd en beschikt in het lokaal over de vereiste VIK-kaarten.				
		Er is een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen.					De geactualiseerde inventaris van de gevaarlijke producten is aanwezig in elk lokaal.	november van elk jaar	Secretariaat/ leerkrachten	Ingevuld sjabloon inventaris securex					
		Voor elk product met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stof/preparaat is een veiligheids- en gezondheidskaart onmiddellijk beschikbaar.					Voor de producten waarvoor nog geen MSDS-fiches beschikbaar zijn, worden de nodige fiches opgevraagd en in de verschillende lokalen ter beschikking gelegd.	december van elk jaar	Secretariaat/ leerkrachten	Veiligheidsinstructie-kaarten					
		De producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen worden veilig opgeslagen.					Twee kasten worden vernieuwd zodat ze gemakkelijk kunnen worden afgesloten.	apr/15	Directie	€ 1.100	Alle producten met gevaarlijke eigenschappen worden achter slot opgeslagen.				
							Leerkrachten slagen de producten met gevaarlijke eigenschappen achter slot op.	sep/14	Leerkrachten	€ 50					

